

zornik še prečita došle postave in uredbe potem pa pridejo podrobni učni črteži na vrsto. Referenti so svojo nalogo v občno zadovoljnost rešili. Po precej zanimivi debati o tem predmetu, se od zбора učni črteži sprejmejo. Drugo nalogo: „Kako vzgojuje ljudska šola k resnicoljubnosti“ razpravlja nemški g. Leske in slovenski g. Vauhnik. Predavanje je bilo razumljivo, gladko in jedernato. Omeniti še je, da je tudi c. kr. okrajni poglavar gosp. baron Hein zborovanje obiskal. Po vrlem, več ko 6 ur trajajočem, dobro dokončanem delu g. predsednik zborovanje s trikratnim „Živio“ na Nj. Veličanstvo sklene.

Od sv. Marjete niže Ptuja. (Novi altar.) Blagovoli, dragi „Slov. Gosp.“ sprejeti nekateri vrstice o slovesnosti, katera se je že zdavnej pri nas vršila. Peto nedeljo po veliki noči so nam preč. g. prošt Ptujski blagoslovili novi veliki altar, katerega so po prostovoljnih doneskih omislili za lepoto cerkve svoje vneti farniki. — Altar, katerega je po načrtu gosp. arhitekta Mikowicza v Gradu izdelal g. Adolf Vogl v Inomostu, je lepo, nenavadno, v resnici umetno delo, kar so dozdej priznali še vsi izvedenci. Tudi Njih prevzišenost, premilostljivi g. knezoškof so imenovali delo „lepo“ in so faranom še posebno pohvalo izrekli za gorečnost, ki ga imajo za olepšanje svoje cerkve. Ta darežljivost vrlih Margečanov pa zasluži še v sedanjem času posebno pohvalo, ker denarjev, kakor povsod, tudi tukaj pomanjkuje in si morajo ljudje tako rekši od ust pritrgovati, da zamorejo za lepoto cerkve svoje še kaj storiti. Pri vsej darežljivosti faranov pa bi tako lepega altarja ne imeli, ako bi ne bili pristopili na pomoč blagi dobrotniki, katere naj tukaj omenim, da se jih dobri farani spominjajo v molitvah svojih. Darovali so: preč. g. prošt Ptujski 50 fl.; zdaj že pokojni blagi gosp. dekan Fric 100 fl., potem gg. duhovniki tukajšnji rojaki: preč. g. dr. in kanonik V. Nemeč 25 fl., č. g. Korbinijan Lajh 10 fl., č. g. Feguš 55 fl., č. g. Martin Kolenko 21 fl., č. g. Fr. Geč 15 fl., neimenovan 9 fl. in gospodična R. Pešl 10 fl. Bog vsem plati! G. Adolfa Vogla v Inomostu pa smemo z dobro vestjo vsem priporočati, kateri hočejo kaj v pravilnem slogu in umetno izdelanega za svoje cerkve naročiti.

Od sv. Marjete na Pesnici. (Slovesnost.) Angeljska nedelja se je pri nas posebno slovesno obhajala. Bila je skušnja šolskih otrok iz kršč. nauka. Pri tej priliki so tudi preč. gosp. dekan blagoslovili dve podobi (sv. Jožefa in sv. Ane), ter tudi v lepi pridigi pomen podob razložili. Preč. gosp. kanonik L. Herg pa so slovesno sv. mešo peli. Naš premožni kmet Alojz Čep, poseben častitelj sv. Jožefa, je to podobo na svoje stroške dal narediti in tukajšnje žene so si oskrbele podobo

sv. Ane. Podobi je izrezal trojički podobar Lav. Perko za 130 fl. Delo je lepo. Vsi gospodje v okolici, kateri so dali kaj delati pri gori omenjenem podobarju, njegovo delo enoglasno hvalijo in tega rojaka priporočujejo. Pisec teh vrst se rad pridruži tej hvali, pristavi ji še samo željo, naj bi se pri enacih naročilih povsodi najprvo na domače umetnike gledalo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Cesar in cesarica prišla sta 24. avgusta v Kromeriž s spremstvom. Župan pozdravil je veličanstvi z ljubeznivim nagovorom ter konečno v češčini izražal radost o tem obisku. Nj. veličanstvi peljali ste se v odprtem vozu v mesto; obila množica zbranega naroda klicala je navdušeno „slava“. Pred grajskimi vrati sipale so deklice cvetlice. V gradu sprejel ji je kardinal. Sijajen pa je bil obhod vseh društev. Ob 5. uri bil je dvorni obed za 50 oseb, katerega so se udeležili nadvojvodi, kardinal, ministri ter civilni in vojaški dostojanstveniki. Ob mraku bilo je mesto krasno razsvitljeno. Češko društvo „Moravan“ in nemško društvo „Concordia“ priredili ste serenado, katera je sijajno izpala. Ko se je cesar prikazal pri oknu, zaorili so več minut trajajoči „slava“, „na zdar“ in „hoch“-klici. V torek dne 25. avgusta se je pripeljal ruski dvorni vlak v Gulin ob 11 $\frac{1}{2}$ uri. Naš svitli cesar pa cesarjevič Rudolf bila sta se mu nasproti peljala, oba v ruskih opravah. Carevna Marija Aleksandrovna in velikokneginja Marija Pavlovna ste ju smehljaje z okna pozdravili. Cesar in cesarjevič sta se brž podala v ruski dvorni salonski voz, kjer so se vsi pozdravili. V Kromeriž so zatem opoludne dospeli, tam jih je vzprejela cesarica Elizabeta in pa nadvojvoda Karel Ludvik, le-ta je bil v ruski opravi. Cesarici ste se dvehkrat poljubili, cesarja sta pa častno kompanijo vojakov pogledala. Med tem je godba svirala rusko himno. V gradu sta jih vzprejela knez Hohenlohe pa grof Hunyady. Ruski carevič prejel je od svitlega cesarja polk ulanov. Gledišna predstava v gradu, kakor tudi sviranje kvarteta na gozdne rogove je jako dopadlo. Naš cesar, v ruski opravi, je spremljal carevno, ruski car pa našo cesarico, in Karel Ludvik velikokneginjo v veliko dvorano. Veliki knez Nikolaj bil je že v opravi naših ulanov. Car je podelil grofu Taaffeju Aleksandrov Nevski red prve vrste; ministru Orczyju in državnemu tajniku Szögyenyiju red belega orla prve vrste in cesarskemu namestniku grofu Schönbornu Anin red prve vrste; knezu Hohenlohe pa veliki križ Andrejevega reda v briljantih; tudi dvorni igralci dobili so ruska odlikovanja. — Presvitli cesar imenovali so velikega kneza pre-

stolonaslednika Nikolaja polkovnikom in velikega kneza Jurija nadčastnikom ulanskega polka „Car ruski“. — Cesar so rekli deputaciji duhovnikov, kateri so se jim v Kromerizu poklanjali: „Dokazi lojalnosti, ki so se mi pri uhodu v Kromeriz skazovali, ganili so me globoko in pripisujem je dobremu gorečemu uplivu duhovščine, za kar se vam visokočastiti gospodje iz vsega sreča zahvaljujem.“ — 27. avg. prišli so cesar v Plzenj; na kolodvoru so jih sprejeli dostojanstveniki; udeležili so se manevrov, zaradi katerih so izrazili svoje zadovoljnost; po manevrih so obiskali muzej. — Državni zbor prične se 25. sept. delegaciji pa se skličete, kakor se iz Dunaja poroča, proti koncu meseca oktobra. Nadškofa grofa Schönborna je pri njegovemu prihodu v Prago, nagovoril župan dr. Črny v češki besedi in nadškof je tudi le češki odgovoril. Zaradi tega so židovsko-nemški listi zelo nevoljni, pa brez uzroka; kajti župan in nadškof sta zato le v češčini govorila, ker so Nemci odločno rekli, da se svečanosti ne udeležijo in se je tudi niso udeležili. — Pred kratkim ustanovljeno češko politično društvo bode pred vsem delalo na to, da vsak okraj, v katerem biva dosti Čehov, dobi češko ljudsko šolo. — Iz Zagreba se piše, da se podajo 12. septembra Hrvat, predsednik deželnega zbora, Gjurgjevič, podpredsednik in dr. Spevec v Požego, da se poklonijo cesarju v imenu hrvatskega zbora; tudi vsi katoliški in grško-orientalski škofje pridejo v Požego.

Vnanje države. Ruski car in carica od-potovala sta 1. septembra zvečer iz Kijeva v Petrograd. — Bavarskemu kralju se hudo godi, ker je zabredel v velike dolgove, katerih nihče noče plačati; vsled tega je konkurz neizogibljiv. — Laški listi prinašajo vest, da se letos tudi snideta laški kralj in nemški prestolonaslednik; kje pa, še ni znano. — Na rusko-kitajski meji bil je vojaški upor; nekateri možje od kitajskih čet razmesarili so svoje častnike, ker vže več mesecev niso dobili nobene plače; vse, kar je v njihove roke prišlo, so oropali. — Novo braziljsko ministerstvo, katero je koservativno je sestavljeno. Cutegipe je prevzel vnanje, Mamroe notranje zadeve, Belisario finance, Delpluci pravosodje, Junqueira vojsko, Chaves pomorstvo, Prado javna dela, trgovino in poljedelstvo. — Pretekli teden se je poročalo, da na Španjskem kolera pojema; 19. avgusta je umrlo že samo 110 oseb; pa zdaj dohajajo zopet bolj neugodna poročila; poroča se iz Madrida, da se je začela kolera v okolici bolj razširjati in da ljudstvo beži preplašeno iz mesta; v Marseille umrje vsaki den 30—50 ljudi, v Tulonu 10—20. — Kassala se je dne 30. julija udala vsled glada in z njo je tako blizu konec angleške moči v Sudanu.

Za poduk in kratek čas.

O početku Slovenjega gradca.

(Po narodni pripovedki.)

Slovenji gradec se imenuje majhno mesto na Malem Štajeru blizu koroške meje, bržčas zato, da bi se razločevalo od glavnega mesta štajerske dežele, ki se imenuje sploh Gradec ali nemški Gradec. Nekateri mislijo, da je na torišču, kder zdaj stoji Slovenji gradec, že za časa Rimljanov stalo rimljansko selo, ker je tod mimo peljala stara rimljanska cesta od Celja v koroško deželo. Narodna pripovedka pa nam tako-le pripoveduje početek slovenjegraškega mesta:

Svoje dni je živel na Štajerskem bogat grof, ki je imel po vsej štajerski deželi veliko graščin. V okolici sedanjega Slovenjega gradca je najrajši prebival, ker je ondu imel tri gradove, od katerih še dva zdaj stojita, pa seveda ne več v nekdanji podobi. Eden njegovih gradov je stal nad Starim trgov; tega so poznej divji Turki razdjali, verni Slovenci pa so po tem na tistem torišču pozidali cerkev, katero še zdaj imenujejo „na gradu“.

Drugi grad je bil prvemu ravno nasproti na Pohorju, ki še zdaj obstoji; ljudje mu pravijo „gradiš“. Med „gradom“ in „gradišem“ je bilo svoje dni veliko in globoko jezero, čez katerega so se morali od enega grada do drugega v čolnu voziti. Grof in posestnik teh gradov je imel edino hčer z imenom Elizabeto.

Ko se je nekega dne bila grofica Elizabeta iz grada v Gradiš peljala, prevrgel se je čolnič in ona je v vodo pala in se vtopila. Razume se, da je grof postal silno žalosten, ko je bil to izvedel. Dobro je vedel, da žive hčerke več iz jezera ne bode dobil, pa mrtvo bi še vendar rad videl. Pa kdo bi mu zamogel tudi mrtvo truplo ljubljene hčerke iz globokega jezera prnesti, ker nihče ni videl, kde da je vtonila?

Takrat se je grof spomnil, da ima v ječi dva razbojnika zaprta, ki sta bila na ves čas svojega življenja v ječo obsojena. Ta dva razbojnika pokliče grof k sebi ter jima reče, da jima daje na izvoljo: ali do smrti v ječi ostati ali hrib na severni strani jezera prekopatí, da bo jezero zamoglo v Dravo izteči. Razbojnika si izvolita drugo zahtevanje ter sta res prekopalá severno rebro Pohorja, da je jezero v Dravo izteklo. Grof pa je med tem naredil obljubo, da bo ravno ondu, kder bodo hčerkino truplo našli, dal postaviti cerkev na čast sv. Elizabeti.

Ko je bilo jezero odteklo, so res našli grofičino truplo in grof je tudi kmalu svojo obljubo spomnil. Kder je mrtvo grofičino truplo ležalo, ondu je kmalu potem stala majhna cerkva sv. Elizabete. Okoli te cerkvice je sčasoma nastalo vedno več hiš in poslopij, ki so